

Urdaneta jeneralak, sustraiak Legorretan

MARTIN UGALDE

**VENEZUELA-
RREK** Madrilen duten enbaxadore jaunak Legorretako Udaletxera deitu zuen orain egun batzuk, herria bisitu nahi zuela adierazteko. Udaletxeok apur bat urduritu ziren, ez baita herrira hone-lako gizon ospetsurik egunero agertzen. Egia da Urdanetarren jatorria bertakoa dela: Oria ibaiari lotuta daudela inguruko Berostegi, Korate, Guadalupe eta Urdaneta; badela izan izen honetako baserririk ere 'Urdanetazpikoa' eta 'Urdanetagoikoa', eta baduela leinu honek armaria ere, zuhaitz, basurde, gaztelu eta guzti. Izen honekin ezagunak direla Ameriketara, bai Txilen eta baita Venezuelara ere, batez ere hau da osperik haundiena lortu duena, Rafael, Bolivar Askatzailearen jeneraletan haundienetakoa izana. Hau zen, beraz, Venezuelako enbaxadore jaunak egin nahi duen bisitaren zentzua. Kasu hauetan kazetariak dira lehen mugitzen direnak, eta haue-tako batek deitu dit jeneral honen berriak jakin nahian. Neuk, egia esan, Urdaneta jenerala Independentziako borrokan Bolivarrekin egin zuela banekien, eta Venezuelara hertar bat balitz bezala ezaguna izanik, ez dut telefono deiazen unetxo honetan besterik buruan. Aurkitu bai aise: Maracaibon jaio zen 1788an Urdaneta Barrenetxea batengandik eta Espainiagandik hiri honen independentzia erabaki zuena izan zen, beti Bolivarren ondoan, eta hau erabaki eta gero 1842an, honen gorpua Kolonbiako Santa Martatik Caracaseran ekarri eta harrera zoragarria egin zioten tropen buru izan zen, eta Parisen hil zen. Espainiako Venezuelaren askatasuna sinatu zezan zihono Enbaxada Ofizialaren buru zela, bidean bezala 1845ean. Hara, laburki Legorretako jatorria duen Rafael Urdaneta jenerala aipatu.

Nesken konspirazioak

GARBIÑE UBEDA

**EMAKUMEZ-
KOAK** denak igoalak gabela» esaten ausartzen diren gizonezkoak gaur egun gutxi diren arren, komunean binaka edo koadrilan sartzen ikusten gaituztenean, subkontzienteak huts egiten die askori. Horri buruzko komentarioak, bromak, txisteak eta itsusikeriak maiz entzun izan ditut, parabolika edozein lekutan luzatzea gusatzatzen baitzait.

Ez naiz ni jardura horren zalea. Bakarrik joatea gusatzatzen zaidala, alegia. Baina komuna elkarrekin joatearena emakumeok elkarrekin amankomunean dugun misterioarekin parekatu izan duenik ezagutu dudana neurrian, 'txibatoarena' egiteko irrikia piztu izan zait beti.

Niri tartean egotea egokitu izan zaidan kasuetan, noizbait zerraila apurtuak izan du errua. Gehienetan, ordea, hori baino arrazoi trazeentalagoa da gailentzen dena. Neskatuen taldeek, mutikoen kasuan bezala, gehientsuena komentatu eta kontsentsuatu behar izaten dute elkarrekin, 'milindris' edo antzekoak entzun behar izan gabe: mutilei edo irakasleei buruzko iritzia, lige posibleen banaketa, gustoko pertsonarekin gozo-gozo jartzeko estrategia, amari edo nobioari esan beharreko gezur piadosoak...

Dena den, orain arte frogatu zaidanaren arabera arrazoi sinesgarrienak ere ezer gutxi irakoi balio baitu, komunean tranpak eta konspirazioak prestatzen ditugula pentsa lezake batek, eta arrazoi faltarik ez luke izango.

egin

Betiko trikimailu bera

Teologoez diote etengabe-ko zalantza dutela lagun beren lanean, Jainkoaren existentzia frogatu nahi zailean alegia. Egun batean inexistenziaz etsitzera iritsi, berriz ekiteko, objetibotasunean eta gogoeta diziplinatuan oinarriturik, demostraziorako bide metodologikoari. Teologo baten bizitza, hortaz, ibilaldi gogorra bihurtzen da, itzalen itsasoan nabigatu ondoren soilik iritsi daitekeena portu onera. Ez da harritzekoa, beraz, teologoak gaur Jainkoa ezestea bihar existentzia hobeki arrazoitzeke.

Harritzekoa da, ordea, filosofoari eta ideologoari obra osoa epaitzea premisetako bat hartuz oinarri bakartzat, enuntziatua baztertuz eta konklusioa baloratzera iritsi gabe. Harriagarria da, nahiz ez hainbeste, egin nahi dena as-

paldiko trikimailu zaharra bada: botoi batetik hasita trajea egin.

Puntu honetan beharrezko da begirada atzera egitea eta zenbait balorazio eta baieztapen hautsa kentzea, lagun-tzen ahal baitigute prentsa bide zenbaitetan argitaratu berri diren informazioen funtsa edo hutsa zuzen kokatzeko; alegia, Jose Luis Alvarez Santacristina 'Txelis' euskal militanteak «bere kideei igorri eta Espainiako agintarien esku dagoen idazki» horrena. Idazki horren gainera jausi dira analista batzuk euskal nazio askapen mugimenduaren

ZULET / EL DIARIO VASCO

barne zatiketaren tesi zahar-rak harrotzeko ideien bila.

J. IRATZAR

DEIA

Oreka nazionalista

Behar-beharrezkotzat jotzen dut indar nazionalista ezberdinen arteko topaketa, baina ez nazionalismoaren oinarritzko printzipioak behin eta berriz errepikatzen oinarritua edo iraganeko akats eta azertuen aipamenean, baizik

hurbilketa serio eta ardura-tsua, azken helburu gehiengo nazionalista osatzeko proposamena izango duena, demokraziatik beti ere, Euskal Herria gobernatzeko.

Aliantza politika bat berretsi behar da, beraz, bertan dogmak utzi eta proiektu eta helburu komun baten batatzeko.

Ez etsaia irensteko jarrera, ezta egiten utzi eta ardia ategira itzuli zain egotea ere ez dira baliozko aukerak egungo krisi garaian. Gainera, korronte nazionalista guztien beharrezko hurbilketa horretan estankatzea sortzen ari dira. EAJ ezin da zain egon bere marfilezko dorre ahulean gainerako aukera guztiak desegin daitezen; halaber, ez da egoki beti ukur izatea EAJrekin akordio instituzionalak egiteko. Jarrera positibo eta aktiboa behar da, keinuak egin, ekimena izan, elkarriketa gardenak hasi eta alde guztietatik proposamen eta planak heldu.

X. ALBISTUR

ZUZENDARIARI

Fernando Bakaikoa HEZiko zuzendariari

Gutun honen bitartez, Gasteizko Ikas-kuntza Gaitzak (IEIn) egunetik egunera jasaten ari garen gehiegikeriak salatu nahi genituzke bertako ikasle garenok.

Kurtsoaren hasieran, esate baterako, ez zitzaigun eskeini bertako programa zehatza, ez eta ordutegi edota beronek iraungo zuen daten berri, arratsaldeko eskolak 15.30 eta 19.30 bitartean izango zirela izan ezik. Gu, ikasleoi, ordea, oso bestelako jarrera eskatu digute, derrigorrezko asistentzia eta aktiboki parte hartzea, alegia. Eguna joan eta eguna etorri, irakasle bakoitzak banan bana izendatzen gaitu inor fala den ikusteko, etorri ez denari gurutze bat jartzen diolarik. Horrela ematen ditugu eskola ordutako lehen 10 minutuak.

Kurtsoko gaiei dagokienez, esan behar,

hautazko modulu ugari ezabatuak izan direla inolako arrazoirik gabe, berauek 3 aldiz aukeratu behar izan ondoren. Praktika direla eta, bada hauei buruz ere zer esana. Hasteko, azaroak 3a arte ez zitzaigun jakin erazi berauek hasiko ziren data zehatza; hori dela eta, aurtengo kurtso eskolarrean zehar lan egiteko aukera guztiak ukatu dizkigute. Hau gutxi ez zela, bidali gintuzten Institutoetako helbidea edo bertan gure zain egongo zenaren berri ez ziguten eman, ez eta praktikak zein eratan egin behar genituen —100 ordu izango zirela besterik—. Zalantza guzti hauei ikastetxeetan bertan erantzun bat aurkituko genien esperantzarekin bageunden ere, laister konturatu ginen ikastetxeetakoak ere gu bezain galduta zebiltzala informazio aldetik —hori zenbait ikastetxetan ikasle batzuk jasan behar izan dituzten arrazoi txar eta IEIko ikasle ez zutela ezer jakin nahi entzutea kontutan izan gabe. Arrazoi honengatik makina bat ikasle praktikak hastear dago,

eta beldur dira batzuk ez ote dituzten egiterik izango.

Bukatzeke IEI kurtsoa euskeraz egiteko aukera halaxe nahi eta matrikula egiteko garaian eskatu genuen ikasleoi ukatu zaigun aukera salatu nahi genuke. IEI kurtsoa Gasteizen egiten ari garen artean asko euskaldunak garelako kontutan izanik.

Hauek, gutun honen hasieran aipatzen genituen gehiegikeri batzuk besterik ez dira. Espero dezagun lerro hauetan adierazitakoa IEIko arduradunek kontutan izango duzuela, eta hartu beharreko neurriak hartu eta egoera honi konponbide bat lehenbailehen aurkituko diezuela etorkizunean honelakorik berriro gerta ez dadin.

Izan dezagun guztion gogoko irakas-kuntza-ikas-kuntza metodoa, funtziona beza egoki gure hezkuntza sistemak, gure herriaren etorkizuna beronen menpe baitago neurri haundi batetan.

GASTEIZKO IEI-KO IKASLEAK

GAIA JARRITA

Miguel Indurain

Indurain haundi horrek hainbeste birtute, hiru aldiz Tourrean gailendu zaituzte. Euskaldunak bihotzez maité degu guk'e, domina jarri arren lan onaren truke, Mitterrand ta Felipek fitxatu nahi dute.

KOLDO ZELAIA

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E / Lege Gordailua: SS 8000

OJDK IKUSKATUTAKO HEDAPENA

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria: MARTIN UGALDE

Kontseilu Editorialeko Zuzendaria: JOAN MARI TORREALBA

Kontseilari Ordezkaria: INAKI URÍA

Gerentea: FERMIN LAZKANO

Zuzendaria: MARTXEO OTAMENDI

Zuzendariordea: LUZIAN ETXEHARRETA

Publizitatea: MARI JOSE SARASA

Espainiako Publizitatea: PUBLICITAS

Capitan Haya 1 2.a 28020 Madrid ☎: 91 555 11 01 / Faxa: 91 556 20 20

HELBIDEAK

Erredakzio eta Tailerra: ANTZA S.A. Industrialdea 01-02 Pabellon

20160 Lasarte-Oria / ☎: 37 15 45 / Faxa: 36 54 93

Egoitza soziala, Publizitatea eta Administrazioa: Antso Jakarri

16-1. / 20010 Donostia / ☎ 46 90 22 / Faxa: 45 59 57

Araba: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 / Faxa: 23 38 72

Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irrintzi dorrea) / 31011 Iruñea

/ ☎: 17 80 78/79 / Faxa: 17 80 77

Bizkaia: Zabalburu Enparantza, 2-1. ezker. / 48003 Bilbo / ☎: 410 40 46 / Faxa: 410 37 15

Lapurd / Nafarroa Beherea / Zuberoa: Pannecau 14, 1/503 Pasa

kutxatila, / 64100 Baiona / ☎: 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11